

Počasí a pranostiky #04 - 29. leden

Na svatého Vincence sed' doma u pece.

V noci řádně přitahuje, teploty klesají až k mínus deseti stupňům Celsia. Protože vnitřní sportoviště včetně zimních stadiónů jsou zavřená, možná bychom mohli využít k bruslení rybník. Bruslili jste někdy na přírodním ledu, nebo znáte jen ten umělý na stadionech? Bruslení na rybníku je mnohem větší zážitek. Včetně mrazem červenajícího nosu, studených prstů na rukou a mokrého oblečení od ustavičného padání. Ale to jen než si zvyknete na to, že přírodní led je úplně jiný.

Pokud ale budete na venkovní bruslení příliš spěchat, může to být dost nebezpečné. Led se na rybníku nevytváří stejnoměrně. Voda mrzne od středu k okrajům, a proto bývá u okrajů led nejtenčí a nejnebezpečnější. Pro bezpečný pohyb po ledě na rybníku platí pravidlo „5, - 5, 10“. Co to znamená? Pokud 5 dní po sobě je venková teplota aspoň -5°C , tak tloušťka ledu je 10 cm. To už začíná být led bezpečný. Ale i tak je třeba ho nejdříve pořádně prozkoumat. Také si pamatujte, že na rybník nemáte chodit nikdy sami. Je hodně dobré mít s sebou kamarády a mobil. Co kdyby led nevydržel...

Třinecké meteozejímavosti pro 29. leden:

Nejvyšší teplota byla v roce 2002 ... 11°C

Nejnižší teplota byla v roce 1993 ... -23°C

29. ledna vychází Slunce v 7:23

29. ledna Slunce zapadá v 16:36

Den trvá 9 h 13 min.

Den je o 23 minut delší, než před týdnem.

Zima na rybníku - tak si ji možná pamatují vaše babičky a dědečkové

Úkol č. 1 – první část: (3 body)

Kam mě brusle, donesete?

Nepojedu, kam vy chcete.

Když jsem jednou na ledu,

kam chci já, tam pojedu.

Jednoduché verše pana Františka Hrubína se teď náramně hodí. Čeká nás několik mrazivých nocí - na začátku příštího týdne by teploty měly klesnout až k - 12°C.

Taková velká zima to je dost dobrá teplota na využití přírody k malému experimentu.

Budete potřebovat ledové kostky (můžete si je přes noc vyrobit v mrazničce), dvě stejné plastové nádoby (např. plastové kelímky na pití) a vodu. A vlastně ještě ten mráz.

Co myslíte? Když do kelímku s vodou dáme ledovou kostku, může to mít nějaký vliv na led, který z vody vznikne?

Pokus si připravte večer, když už venku mrzne a je předpoklad, že v průběhu noci se teplota pod bodem mrazu udrží.

Vezměte si dva plastové kelímky.

Do jednoho kelímku vložte jednu kostku ledu, druhý kelímek naplňte ledem až po okraj.

Oba kelímky doplňte vodou z kohoutku až po jejich okraj. Kelímky opatrně postavte např. na venkovní parapet okna nebo někam jinam na mráz.

Ráno z kelímků vyklepněte led a pozorně si ho prohlédněte. Je led v obou kelímcích stejný? Pokuste se popsat, co vidíte. Fotky jsou vítány.

V kelímku s jednou kostkou je vidět, že led se nabaloval spíše kolem kostky, kdežto v kelímku s více kostkami nad ledem ještě vyčnívaly kusy kostek, viz obrázek

Výsledek ráno: (vlevo kelímek s jednou kostkou, vpravo s více kostkami)

Úkol č. 1 – druhá část (3 body)

S kostkami ledu se dá dělat spousta věcí. V první části jste je zkoušeli mrazit a teď je pro změnu zkusíte rozmrazovat. Opět si připravte několik kostek ledu. Tyto ledové kostky položte na různé povrchy ve stejnou dobu - na kov (např. hrnec), plast, sklo a dřevo. Kde led roztaje nejdřív? Zkuste zdokumentovat svůj pokus tak, jak by to udělali vědečtí pracovníci, napsat odpověď a pokuste se i výsledky experimentu odůvodnit. Fotky jsou vítány.

Jako první se rozpustí kostka položená na kov, protože kov je dobrý tepelný vodič, a tedy lépe propůjčuje teplo kostce ledu.

Po jedné minutě

Po třech minutách

úkol č. 2: (2 body)

Najděte si recept a vyrobte si vlastní nanuk nebo zmrzlinu. Pošlete recept a hlavně se se svým výrobkem vyfoťte. Pokud budete práci odesílat ve Wordu, pošlete mi fotku i zvlášť jako extra přílohu. Pokuste se o kvalitní nerozmazanou fotku.

Recept: Rozmixované mango, cukr a bílek dejte do větší misky a 10 minut mixujte. Ochutnejte a podle chuti přidejte citronovou šťávu a znovu dobře promíchejte. Směs dejte do plastové misky, kterou jste předtím nechali zchladnout. Urovnejte povrch a uzavřete víčkem. V mrazáku nechte přes noc důkladně zamrazit.

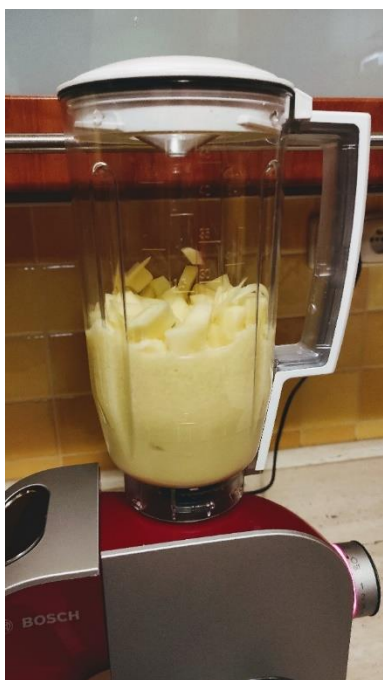
Mango v mixéru

Rozmixované mango s cukrech a bílkem před šleháním

Momentka při mixování

Finální zmrzlina Omlouvám se, ale než jsem si stihl přečíst, že se zmrzlinou mám být vyfocen i já, byla už pryč...